

Downloaded via the EU tax law app / web

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tielet Awla)

21 ta' Jannar 2021 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Tassazzjoni – Taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Artikolu 2(1)(?), Artikolu 24(1) u Artikolu 25(a) – Tranżazzjonijiet taxxabli – Remunerazzjonijiet għall-komunikazzjoni ta' xogħlijiet mużikali lill-pubbliku – Artikolu 28 – Soġġet għall-amministrazzjoni kollettiva tad-drittijiet tal-awtur – Żbir ta' dawn ir-remunerazzjonijiet mingħand l-utent finali f'isimha stess jew għan-nom tad-detenturi tad-drittijiet tal-awtur”

Fil-Kawża C-501/19,

li għandha b'ala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Înalta Curte de Casa?ie ?i Justi?ie (il-Qorti Għolja tal-Kassazzjoni u tal-Ġustizzja, ir-Rumanija), permezz ta' deċiżjoni tat-22 ta' Frar 2019, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-28 ta' ?unju 2019, fil-proċedura

UCMR – ADA Asocia?ia pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor

vs

Asocia?ia culturala „Suflet de Român“, irrappreżentata mil-likwidatur tagħha, Pro Management Insolv IPURL,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn A. Prechal (Relatri?), President tal-Awla, R. Silva de Lapuerta, Vi?i President tal-Qorti tal-Ġustizzja, li qiegħda ta?ixxi b'ala l-ma?lel tat-Tielet Awla, N. Wahl, F. Biltgen u L. S. Rossi, l-ma?alfin,

Avukat ?enerali: J. Richard de la Tour

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għall-UCMR – ADA Asocia?i pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor, minn A. Achim,
- għall-Gvern Rumun, inizjalment minn C.-R. Can??r, R. Ha?ieganu u A. Rot?reanu, sussegwentement minn E. Gane, A. Rot?reanu u R. Ha?ieganu, b'ala a?enti,
- għall-Gvern Pollakk, minn B. Majczyna, b'ala a?ent,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn L. Lozano Palacios u A. Armenia, b'ala a?enti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat ?enerali, ippreżentati fis?seduta tal-1 ta' Ottubru 2020,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 24(1), tal-Artikolu 25(a) u tal-Artikolu 28 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (ĠU 2006, L 347, p. 1, rettifika fil-ĠU 2007, L 335, p. 60), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2010/88/UE tas-7 ta' Diċembru 2010 (ĠU 2010, L 326, p. 1) (iktar 'il quddiem id-“Direttiva tal-VAT”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kawża bejn l-UCMR – ADA Asociaċja pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor (l-UCMR – ADA Assoċjazzjoni għad-Drittijiet tal-Awtur tal-Kompożituri, iktar 'il quddiem l-“UCMR – ADA”), u l-Asociaċja Culturală „Suflet de Român (l-Assoċjazzjoni Kulturali “Ruġ Rumena”, iktar 'il quddiem l-“assoċjazzjoni”), attwalment fi stral, dwar l-issużżettar għat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) ta' pagament ta' 7 lasijiet, dovuti mill-assoċjazzjoni lill-UCMR – ADA għall-komunikazzjoni lill-pubbliku ta' xogħlijiet mużikali fil-kuntest ta' spetaklu organizzat mill-assoċjazzjoni.

Il-kuntest 7uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 2(1) tad-Direttiva tal-VAT jipprevedi:

“It-transazzjonijiet li 7ejjin għandhom ikunu sożżetti għall-VAT:

[...]

7) il-provvista ta' servizzi bi 7las fit-territorju ta' Stat Membru minn persuna taxxabli li ta'ixxi b'7ala tali;

[...]”

4 L-Artikolu 24(1) ta' din id-direttiva huwa fformulat kif 7ej:

“Provvista ta' servizzi' għandha t7isser kwalunkwe operazzjoni li ma tikkostitwix provvista ta' merkanzija.”

5 Skont l-Artikolu 25 tal-imsemmija direttiva:

“Provvista ta' servizzi tista' tikkonsisti, *inter alia*, f'wa'7da mit-Transazzjonijiet li 7ejjin:

a) l-assenjazzjoni ta' proprjetà intanżibbli kemm jekk hija u kemm jekk mhix sożżetta għal att li jstabilixxi titolu;

[...]”

6 L-Artikolu 28 tal-istess direttiva jipprovdi:

“Fejn persuna taxxabli li ta'ixxi f'isimha i'7da għall-benefiċċju ta' 7addie'or tie'7u parti fi provvista ta' servizzi, hija għandha ti'7i kkunsidrata li r'eviet u pprovdiet dawk is-servizzi hija stess.”

Id-dritt Rumun

Il-Kodi?i tat-Taxxa

7 L-Artikolu 126, intitolat “Tran?azzjonijiet taxxabli”, tal-legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal (il-Li?i Nru 571/2003 dwar il-Kodi?i tat-Taxxa), tat-22 ta’ Di?embru 2003 (M. Of, parti I, Nru 927/23 Di?embru 2003), fil-ver?joni tieg?u applikabbli g?all-kaw?a prin?ipali (iktar ’il quddiem il-“Kodi?i tat-Taxxa”), jipprovdi:

“1. G?all-finijiet tal-VAT, huma taxxabli fir-Rumanija t-tran?azzjonijiet li jissodisfaw il-kundizzjonijiet kumulattivi li ?ejjin:

a) it-tran?azzjonijiet li, fis-sens tal-Artikoli 128 sa 130, jikkostitwixxu jew huma meqjusa b?ala provvista ta’ merkanzija jew ta’ servizzi, li jaqg?u ta?t il-VAT, mag?mula bi ?las; [...]”

8 L-Artikolu 129 tal-Kodi?i tat-Taxxa, intitolat “Provvista ta’ servizzi”, jipprovdi:

“1. ‘Provvista ta’ servizzi’ g?andha tfisser kwalunkwe tran?azzjoni li ma tikkostitwixxix provvista ta’ merkanzija, kif iddefinita fl-Artikolu 128.

2. Fejn persuna taxxabli li ta?ixxi f’isimha i?da g?all-benefi??ju ta’ ?addie?or tie?u parti fi provvista ta’ servizzi, hija g?andha ti?i kkunsidrata li r?eviet u pprovdiet dawk is-servizzi hija stess.

3. Il-provvisti ta’ servizzi jinkludu tran?azzjonijiet b?al:

[...]

b) l-assenjazzjoni ta’ proprjetà intan?ibbli kemm jekk hija u kemm jekk ma hijiex su??etta g?al att li jikkostitwixxi titolu, b’mod partikolari: it-trasferiment u/jew i?-?essjoni tad-drittijiet tal-awtur, privattivi, li?enzji, trade marks u drittijiet simili o?ra;

[...]

e) servizzi ta’ intermedjazzjoni mwettqa minn persuni li ja?ixxu f’isem u g?an-nom ta’ persuni o?ra, meta dawn jintervjenu fil-kuntest ta’ kunsinna ta’ merkanzija jew provvista ta’ servizzi.

[...]”

Il-Li?i dwar id-Drittijiet tal-Awtur

9 L-Artikolu 13 tal-legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor ?i drepturile conexe (il?Li?i Nru 8/1996 dwar id-Drittijiet tal-Awtur u d-Drittijiet Konnessi), tal-14 ta’ Marzu 1996 (M. Of, parti I, Nru 60/26 Marzu 1996), fil-ver?joni tieg?u applikabbli g?all-kaw?a prin?ipali (iktar ’il quddiem il-“Li?i dwar id-Drittijiet tal-Awtur”), huwa fformulat kif ?ej:

“L-u?u ta’ xog?ol jo?loq, g?all-awtur, drittijiet patrimonjali distinti u esklu?ivi li jippermettulu jawtorizza jew jipprojbixxi:

[...]

f) il-komunikazzjoni diretta jew indiretta tax-xog?ol lill-pubbliku, bi kwalunkwe mezz, inklu? it-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni tieg?u lill-pubbliku, b’tali mod li dan tal-a??ar ikun jista’ jkollu a??ess g?alih minn post u f’?in mag??ul individwalment minnu;

[...]”

10 It-Title III ta' din il-liġi huwa intitolat "Amministrazzjoni u difiż a tad-drittijiet tal-awtur u tad-drittijiet relatati". Il-Kapitolu I tagħha, dwar l-"[a]mmministrazzjoni tad-drittijiet patrimonjali tal-awtur u tad-drittijiet relatati", fih tliet taqsimiet. L-Artikoli 123 sa 1234 huma inklużi fit-Taqsima I, intitolata "Dispożizzjonijiet ġenerali;

[...]"

11 Skont l-Artikolu 123 tal-imsemmija liġi:

"1. Id-detenturi tad-drittijiet tal-awtur u tad-drittijiet relatati jistgħu jeżerċitaw id-drittijiet li huma rrikonnoxxuti lilhom bis-saħħa ta' din il-liġi, personalment jew, abbażi ta' mandat, permezz tal-intervent tas-soġġettajiet għall-amministrazzjoni kollettiva, bil-kundizzjonijiet previsti mil-liġi preżenti.

[...]

3. Id-detenturi ta' drittijiet tal-awtur jew ta' drittijiet relatati ma jistgħux jittrasferixxu d-drittijiet patrimonjali rrikonnoxxuti minn din il-liġi lil soġġettajiet għall-amministrazzjoni kollettiva."

12 L-Artikolu 1231 tal-istess liġi jstabbilixxi:

"1. L-amministrazzjoni kollettiva hija obligatorja għall-eżerċizzju tad-drittijiet li jsejtn:

[...]

(e) id-dritt ta' komunikazzjoni ta' xogħlijiet mużikali lill-pubbliku [...]

[...]

2. Għall-kategoriji ta' drittijiet imsemmija fil-paragrafu 1, is-soġġettajiet għall-amministrazzjoni kollettiva jirrappreżentaw ukoll lid-detenturi ta' drittijiet li ma jkunux tawhom mandat."

13 L-Artikolu 125(2) tal-Liġi dwar id-Drittijiet tal-Awtur, inkluż fit-Taqsima II, intitolata "Soġġettajiet għall-amministrazzjoni kollettiva tad-drittijiet tal-awtur u tad-drittijiet relatati", jipprovdi:

"[I]s-soġġettajiet [għall-amministrazzjoni kollettiva] għandhom jiġu stabbiliti direttament mid-detenturi tad-drittijiet tal-awtur jew ta' drittijiet relatati, persuni fiżiċi jew ġuridiċi, u għandhom jaqdu fil-limiti tal-mandat mogħti lilhom u fuq il-bażi tal-istatut adottat skont il-proċedura prevista mil-liġi."

14 L-Artikolu 1291 ta' din il-liġi huwa fformulat kif jsejtn:

"Meta l-amministrazzjoni kollettiva tkun obligatorja, jekk detentur [tad-drittijiet tal-awtur] ma jkun affiljat ma' ebda soġġett, il-kompetenza għandha taqas f'idejn is-soġġett tas-settur li jkollha l-ikbar numru ta' membri. Id-detenturi ta' drittijiet mhux irrappreżentati jistgħu jitolbu s-somom dovuti lilhom fi qmien tliet snin mid-data tan-notifika. Wara l-iskadenza ta' dan it-terminu, is-somom mhux imqassma jew mhux mitluba għandhom jintużaw skont id-deċiżjoni tal-laqgħa ġenerali, bl-eżċezzjoni tal-ispejjeż ta' amministrazzjoni."

15 Fi qdan it-Title III, Kapitolu I, tal-imsemmija liġi, it-Taqsima III, intitolata "Funzjonament tas-soġġettajiet għall-amministrazzjoni kollettiva", tinkludi l-Artikoli 130 sa 135.

16 L-Artikolu 130(1) tal-istess liġi jipprevedi:

"Is-soġġettajiet għall-amministrazzjoni kollettiva għandhom l-obbligu:

“a) li jagħtu awtorizzazzjonijiet mhux esklużivi lill-utenti li jagħmlu talba f’dan is-sens qabel ma jagħmlu u?u mir-repurtorju protett, bi ?las, permezz ta’ li?enzja mhux esklużiva, li ssir bil-miktub;

b) li jfasslu metodoloġiji għas-setturi ta’ attività ta’ għom, li jinkludu d-drittijiet patrimonjali xierqa, li għandhom ji?u n-negozjati mal-utenti għall-?las tal-imsemmija drittijiet fil-ka? ta’ xogħlijiet fejn il-mod ta’ u?u ta’ għom jagħmilha impossibbli li tingħata awtorizzazzjoni individwali mid-detenturi tad-drittijiet;

[...]

e) li jir?ievu s-somom dovuti mill-utenti u li jgħassmuhom bejn id-detenturi tad-drittijiet [...]

[...]

17 L-Artikolu 131(1) tal-Li?i dwar id-Drittijiet tal-Awtur, li jikkompleta d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 130(1)(b) jipprovdi:

“Il-metodoloġija għandha ti?i n-negozjata mis-soġġetajiet għall-amministrazzjoni kollettiva flimkien mar-rappreżentanti [ta’ ?erti assoġġazzjonijiet u ta’ ?erti soġġetajiet ta’ utenti], b’osservanza tal-kriterji prin?ipali li ?ejjin:

a) il-kategorija tad-detenturi tad-drittijiet, membri jew mhux membri, u s-settur li fih isiru n-negozjati;

[...]

d) il-proporzjon tal-u?u tar-repurtorju amministrat mis-soġġetà għall-amministrazzjoni kollettiva;

[...]

f) id-d?ul miksub mill-utenti permezz tal-e?er?izzju tal-attività li ta’ għom u?u mir-repurtorju li huwa s-su?ett tan-negozjati.

[...]

18 L-Artikolu 134 ta’ din il-li?i jipprovdi:

“1. L-e?er?izzju tal-amministrazzjoni kollettiva prevista mill-mandat bl-ebda mod ma jillimita d-drittijiet patrimonjali tad-detenturi.

2. L-amministrazzjoni kollettiva għandha ti?i e?er?itata skont ir-regoli li ?ejjin:

a) id-de?i?jonijiet dwar il-metodi u r-regoli għall-?bir tar-remunerazzjonijiet u tal-ammonti l-o?ra mingħand l-utenti u t-tqassim ta’ dawn l-ammonti bejn id-detenturi tad-drittijiet, kif ukoll dawn li jirrigwardaw aspetti o?ra iktar importanti tal-amministrazzjoni kollettiva, għandhom ji?u stabbiliti mill-membri fil-kuntest tal-laqgħa ?enerali, skont l-istatut;

b) il-kummissjoni dovuta mid-detenturi tad-drittijiet li huma membri ta’ organizzazzjoni ta’ amministrazzjoni kollettiva sabiex ikopru l-ispejje? tal-funzjonament ta’ din tal-a??ar [...] u l-kummissjoni dovuta lis-soġġetà għall-amministrazzjoni kollettiva li hija l-unika entità re?ipjenti [...] ma jistgħux jirrappreżentaw, flimkien, iktar minn 15 % tal-ammonti r?evuti kull sena;

c) fl-assenza ta’ de?i?joni espli?ita tal-laqgħa ?enerali, l-ammonti r?evuti minn soġġetà għall-amministrazzjoni kollettiva ma jistgħux jintu?aw għal finijiet komuni għajr it-te?id ta’ responsabbiltà

g) all-ispejje? effettivi marbuta mal-?bir tal-ammonti dovuti u mat-tqassim tag?hom bejn il-membri; il-laqq?a ?enerali tista' tidde?iedi li massimu ta' 15 % tal-ammonti r?evuti jistg?u jintu?aw g?al finijiet komuni u biss fil-limiti tas-settur tal-attività;

d) l-ammonti r?evuti minn so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva g?andhom jitqassmu individwalment bejn id-detenturi tad-drittijiet *pro rata* g?all-u?u tar-repurtorju ta' kull wie?ed minnhom, sa mhux iktar tard minn sitt xhur wara d-data li fiha jkunu n?abru; id-detenturi tad-drittijiet jistg?u jitolbu l-?las tal-ammonti r?evuti fuq ba?i nominali jew li t-tqassim tag?hom ma jkunx je?tie? il-pre?entazzjoni ta' dokumenti spe?ifi?i fi ?mien 30 jum mid-data li fiha jkunu ?ew ir?evuti;

e) il-kummissjoni dovuta mid-detenturi tad-drittijiet g?andha tin?abar fuq l-ammonti dovuti lil kull wie?ed minnhom wara kalkolu tat-tqassim individwali;

[...]

3. Il-?lasijiet mag?mula lis-so?jetajiet g?all-amministrazzjoni kollettiva ma humiex u ma jistg?ux ji?u assimilati ma' d?ul ta' dawn tal-a??ar.

4. Fl-e?er?izzju tal-mandat tag?hom, skont din il-li?i, ma jistg?ux ji?u ttrasferiti jew ?eduti, lis-so?jetajiet g?all-amministrazzjoni kollettiva, drittijiet tal-awtur jew drittijiet relatati, jew l-e?er?izzju ta' dawn id-drittijiet.”

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

19 L-UCMR – ADA hija so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva tad-drittijiet patrimonjali tal-awtur fuq ix-xog?lijiet mu?ikali li ?iet innominata mill-Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (l-Uffi??ju Rumèn tad-Drittijiet tal-Awtur) b?ala l-unika entità li tir?ievi, fir-Rumanija, id-drittijiet patrimonjali tal-awtur fuq il-komunikazzjoni, lill-pubbliku, ta' tali xog?lijiet fil-kuntest ta' kun?erti, ta' spettakli jew anki ta' avvenimenti artisti?i.

20 Fis-16 ta' Novembru 2012 l-asso?jazzjoni organizzat spettaklu li matulu ?ew e?egwiti xog?lijiet mu?ikali quddiem pubbliku. G?al dan l-g?an, din kienet kisbet ming?and l-UCMR – ADA li?enzja mhux esklu?iva, permezz ta' pagament ta' ?lasijiet, g?all-komunikazzjoni ta' dawn ix-xog?lijiet lill-pubbliku.

21 Peress li l-asso?jazzjoni ?allset biss parti mill-?lasijiet mitluba mill-UCMR — ADA, din tal-a??ar kellha tressaq kaw?a. Minkejja li sew il-qorti tal-ewwel istanza kif ukoll il-qorti tal-appell idde?idew li s-somma s?i?a tal-?lasijiet mitluba kienet dovuta mill-asso?jazzjoni, din il-qorti tal-a??ar qieset li t-tran?azzjoni tal-?bir tal-?lasijiet mill-UCMR — ADA ma kinitx su??etta g?all-VAT u naqqset is-somma imposta fuq l-asso?jazzjoni bl-ammont ta' din it-taxxa.

22 Fl-appell ta' kassazzjoni tag?ha ppre?entat quddiem l-Înalta Curte de Casa?ie ?i Justi?ie (il-Qorti G?olja tal-Kassazzjoni u tal-?ustizzja, ir-Rumanija), l-UCMR — ADA ssostni li l-qorti tal-appell kisret il-Kodi?i tat-Taxxa kif ukoll il-prin?ipju ta' newtralità tal-VAT, sa fejn id-de?i?joni tag?ha g?andha l-effett li ??ieg?el lill-UCMR -ADA tbatì, u mhux lill-asso?jazzjoni, l-oneru tal-VAT filwaqt li l-ewwel wa?da ma hijiex l-utent finali tax-xog?lijiet inkwistjoni.

23 Peress li l-qorti tar-rinviju g?andha dubji dwar l-interpretazzjoni tad-Direttiva tal-VAT, hija tistaqsi, fl-ewwel lok, jekk it-tran?azzjoni li permezz tag?ha d-detenturi tad-drittijiet tal-awtur ta' xog?lijiet mu?ikali jawtorizzaw l-u?u ta' dawn ix-xog?lijiet mill-organizzaturi ta' spettakli tistax ti?i kklassifikata b?ala “provvista ta' servizzi bi ?las”, fis-sens ta' din id-direttiva. F'dan ir-rigward, minkejja li taf li, fil-kaw?a prin?ipali, dawn huma drittijiet patrimonjali differenti u kategoriji differenti

ta' detenturi meta mqabbla ma' dawk inkwistjoni fil-kawza li wasslet għas-sentenza tat-18 ta' Jannar 2017, SAWP (C-37/16, EU:C:2017:22), hija tistaqsi jekk ir-raġunament segwit mill-Qorti tal-Ġustizzja f'dik is-sentenza jistax japplika *mutatis mutandis* f'dan il-każ.

24 Fil-każ li l-imsemmija tranżazzjoni għandha titqies li hija provvista ta' servizzi bi kull mod, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, fit-tieni lok, u dan billi tirreferi għas-sentenza tal-14 ta' Lulju 2011, Henfling *et al.* (C-464/10, EU:C:2011:489), jekk, meta tirriferi għall-utenti, soġġet għall-amministrazzjoni kollettiva ta' ixxix fil-kwalità ta' persuna taxxabbli fis-sens tal-Artikolu 28 tad-Direttiva tal-VAT. Jekk ikun il-każ, hija tixtieq tkun taf il-konsegwenzi ta' dan f'dak li jirrigwarda l-obbligu li jinżar u fatturi li jinkludu l-VAT, kemm fir-rigward ta' din is-soġġet għall-amministrazzjoni kollettiva kif ukoll fir-rigward tad-detenturi tad-drittijiet tal-awtur.

25 F'dawn il-każi, l-*Alta Curte de Casa e Justi* (il-Qorti Għolja tal-Kassazzjoni u tal-Ġustizzja) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li jsejtin:

“1) Il-proprjetarji ta' drittijiet fuq ix-xogħolijiet mużikali jwettqu provvista ta' servizzi, fis-sens tal-Artikolu 24(1) u tal-Artikolu 25(a) tad-Direttiva [tal-VAT], favur l-organizzaturi ta' spetakli li mingħandhom is-soġġet għall-amministrazzjoni kollettiva jirreżultaw f'isimhom stess, iċ-ċa għan-nom ta' dawn il-proprjetarji, jsejtin għall-komunikazzjoni lill-pubbliku tax-xogħolijiet mużikali, abbażi ta' awtorizzazzjoni (liżenża mhux esklużiva)?

2) F'każ ta' risposta affermattiva għall-ewwel domanda, is-soġġet għall-amministrazzjoni kollettiva, meta jirreżultaw jsejtin mingħand organizzaturi ta' spetakli għad-dritt ta' komunikazzjoni tax-xogħolijiet mużikali lill-pubbliku, ja' ixxu fil-kwalità tagħhom ta' persuni taxxabbli fis-sens tal-Artikolu 28 tad-Direttiva tal-VAT u huma marbuta li jipprovdu fatturi li jinkludu l-VAT lill-organizzaturi ta' spetakli inkwistjoni? L-awturi u l-proprjetarji l-oħra ta' drittijiet tal-awtur fuq xogħolijiet mużikali huma min-naħa tagħhom marbuta, meta jiġu ddistribwiti lilhom il-jsejtin, li jipprovdu fatturi li jinkludu l-VAT lis-soġġet għall-amministrazzjoni kollettiva?”

Il-proċedura quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja

26 Is-seduta għas-sottomissjonijiet orali, li jsejtin tagħha kienet inizjalment iffissata għas-27 ta' Mejju 2020, jiet annullata min'abba l-kriżi sanitarja, u d-domandi li kienu saru għal tnejn ibba orali jsew ittrasformati f'mistoqsijiet għal tnejn ibba bil-miktub. Il-partijiet wieġbu għal dawn id-domandi fit-termini stabbiliti.

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

27 Permezz tal-ewwel domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 2(1)(?), l-Artikolu 24(1) u l-Artikolu 25(a) tad-Direttiva tal-VAT għandhom jiġu interpretati fis-sens li detentur ta' drittijiet tal-awtur fuq xogħolijiet mużikali jwettaqx provvista ta' servizzi bi kull mod għall-benefiċċju ta' organizzatur ta' spetakli, li huwa l-utent finali, meta dan tal-aħħar jikseb il-liżenża mhux esklużiva li tawtorizza jkkomunika dawn ix-xogħolijiet lill-pubbliku permezz tal-pagament ta' jsejtin irrevuti minn soġġet għall-amministrazzjoni kollettiva innominata, li ta' ixxi f'isimha stess iċ-ċa għan-nom ta' dan id-detentur ta' drittijiet tal-awtur.

28 Skont l-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-VAT, huma suġġetti għall-VAT il-provvisti ta' servizzi bi kull mod fit-territorju ta' Stat Membru minn persuna taxxabbli li ta' ixxi b'ala tali.

29 Skont l-Artikolu 24(1) ta' din id-direttiva, kull tranżazzjoni li ma tikkostitwixx kunsinna ta'

o??etti g?andha titqies li hija provvista ta' servizzi. L-Artikolu 25 tad-Direttiva tal-VAT jelenka, b'mod indikattiv, tliet tran?azzjonijiet differenti li jistg?u ji?u kklassifikati b?ala "provvisi ta' servizzi", fosthom dik elenkata fl-imsemmi Artikolu 25(a), li tikkonsisti fl-assenjazzjoni ta' proprjetà intan?ibbli.

30 Qabel il-kwistjoni dwar jekk provvista ta' servizzi, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, tistax tikkonsisti f'assenzjazzjoni ta' proprjetà intan?ibbli, fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, g?andu ji?i evalwat jekk tali tran?azzjoni saritx bi ?las. Fil-fatt, kif jirri?ulta mill-punt 28 ta' din is-sentenza, skont l-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-VAT, sabiex taqa' fl-ambitu ta' din tal-a??ar tali provvista ta' servizzi g?andha titwettag, fi kwalunkwe ka?, bi ?las (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-18 ta' Jannar 2017, SAWP, C?37/16, EU:C:2017:22, punt 24).

31 Minn ?urisprudenza stabbilita jirri?ulta li provvista ta' servizzi titwettag bi ?las, fis-sens tad-Direttiva tal-VAT, u g?aldaqstant hija taxxabbli, biss jekk bejn il-fornitur u l-benefi?jarju tkun te?isti relazzjoni ?uridika li matulha jkun hemm skambju ta' provvisi re?ipro?i, fejn il-?las li jir?ievi l-fornitur jikkostitwixxi l-korrispettiv effettiv tas-servizz mog?ti lill-benefi?jarju. Dan huwa l-ka? meta tkun te?isti rabta diretta bejn is-servizz mog?ti u l-korrispettiv ir?evut, billi s-somom im?allsin ikunu jikkostitwixxu l-korrispettiv effettiv g?al servizz individwabbli pprovdut fil-kuntest ta' tali relazzjoni ?uridika li fil-kuntest tag?ha ji?u skambjati provvisi re?ipro?i (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tat-18 ta' Jannar 2017, SAWP, C?37/16, EU:C:2017:22, punti 25 u 26, kif ukoll tal-11 ta' ?unju 2020, Vodafone Portugal, C?43/19, EU:C:2020:465, punt 31 u l-?urisprudenza ??itata).

32 Skont l-indikazzjonijiet ipprovduti mill-qorti tar-rinviju, il-le?i?lazzjoni nazzjonali applikabbli fil-kaw?a prin?ipali tistabbilixxi amministrazzjoni kollettiva obligatorja g?all-e?er?izzju tad-dritt ta' komunikazzjoni ta' xog?lijiet mu?ikali lill-pubbliku, b'mod partikolari waqt spettakli. Din l-amministrazzjoni kollettiva timplika, b'mod partikolari, li hija biss so?jetà wa?da g?all-amministrazzjoni kollettiva nnominata li g?andha l-obbligu li tag?ti lill-utenti, b?al organizzaturi ta' spettakli, li jag?mlu talba g?aliha, li?enzja mhux esklusiva g?all-komunikazzjoni tax-xog?ol inkwistjoni lill-pubbliku. Billi tir?ievi l-?lasijiet dovuti lid-detenturi tad-drittijiet tal-awtur b?ala korrispettiv g?al din l-awtorizzazzjoni, din is-so?jetà ta?ixxi f'isimha stess, i?da g?an-nom ta' dawn id-detenturi tad-drittijiet tal-awtur, ming?a?r ma huwa rilevanti jekk dawn tal-a??ar humiex membri jew le tal-imsemmija so?jetà.

33 Minn dawn l-indikazzjonijiet jirri?ulta li, f'sitwazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, id-detentur tad-drittijiet tal-awtur jipprovdut servizzi bi ?las lill-organizzatur ta' spettakli, minkejja l-intervent tas-so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva.

34 Fil-fatt, l-ewwel nett, f'tali ka?, te?isti relazzjoni ?uridika li matulha jkun hemm skambju ta' provvisi re?ipro?i sa fejn, billi jawtorizza l-komunikazzjoni ta' xog?ol mu?ikali lill-pubbliku, id-detentur tad-drittijiet tal-awtur fuq dan ix-xog?ol japprova l-u?u ta' dak ix-xog?ol minn utent. Min-na?a tieg?u, dan l-utent iforni provvista fil-konfront lil dan id-detentur billi jwettag l-obbligu tieg?u li j?allas it-tariffa g?all-u?u tax-xog?ol mitlub lis-so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva. Din tal-a??ar ta?ixxi g?an-nom tad-detenturi tad-drittijiet tal-awtur.

35 Il-fatt li l-u?u mix-xog?ol protett ji?i awtorizzat fuq talba espressa tal-utent, li, min-na?a tieg?u, i?allas ir-remunerazzjoni dovuta, ikkonferma, f'sitwazzjoni b?al dik fil-kaw?a prin?ipali, mhux biss l-e?istenza ta' relazzjoni ?uridika li matulha jkun hemm skambju ta' provvisi re?ipro?i bejn il-fornitur-detentur u l-benefi?jarju-utent, i?da fl-istess ?in jippermetti li ti?i kkonstatata rabta diretta bejn is-servizz ipprovdut u l-korrispettiv effettiv ir?evut.

36 It-tieni nett, g?andu ji?i kkonstatat li, f'sitwazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, il-?las imwettag mill-utent jikkostitwixxi l-korrispettiv effettiv tas-servizz ipprovdut fil-kuntest ta' din ir-relazzjoni ?uridika. F'dan ir-rigward, mill-elementi pprovduti mill-qorti tar-rinviju jirri?ulta li l-ammont

dovut lid-detenturi tad-drittijiet tal-awtur mis-so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva, minkejja li fl-a??ar mill-a??ar ji?i ddeterminat skont il-metodolo?iji stabbiliti mil-li?i nazzjonali, huwa inti? li j?allas is-servizz ipprovdut.

37 Din il-konklu?joni ma hijiex invalidata mill-fatt li dan il-?las huwa r?evut mis-so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva, peress li din tal-a??ar ta?ixxi g?an-nom tad-detenturi tad-drittijiet tal-awtur, u lanqas ma hija kkontestata mill-fatt li l-amministrazzjoni kollettiva tal-?las tirri?ulta minn obbligu ?uridiku, hekk kif jirriveva l-Avukat ?enerali fil-punt 48 tal-konklu?jonijiet tieg?u, jew mill-fatt li s-so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva ta?ixxi kemm g?all-awturi li jag?mlu parti mill-membri tag?ha kif ukoll g?al dawk li ma jag?mlux parti minnhom, peress li l-mod ta' amministrazzjoni tag?ha ma jvarjax skont il-kategorija ta' detenturi tad-drittijiet tal-awtur.

38 B'hekk, sitwazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tiddistingwi ru?ha minn dik li wasslet g?as-sentenza tat-18 ta' Jannar 2017, SAWP (C?37/16, EU:C:2017:22), b'?ew? modi. Minn na?a, te?isti relazzjoni ?uridika li fil-kuntest tag?ha ji?u skambjati provvisti re?ipro?i bejn id-detenturi tad-drittijiet u utent finali tax-xog?ol protett. Min-na?a l-o?ra, hemm stabbilita rabta diretta bejn il-provvista ta' servizz u korrisspettiv, fejn il-?lasijiet li g?andhom jit?allsu mill-utent finali jikkostitwixxu l-korrisspettiv effettiv g?as-servizz individwabbli pprovdut mid-detentur tad-drittijiet tal-awtur, filwaqt li l-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet, fil-punti 28 sa 30 tal-imsemmija sentenza, li l-?lasijiet inkwistjoni, dovuti minn ?erti produttori u importaturi skont il-li?i nazzjonali li kienet tiddetermina wkoll l-ammont tag?hom, kienu inti?i sabiex jiffinanzjaw il-kumpens ?ust favur id-detenturi tad-drittijiet inkwistjoni.

39 Peress li huwa stabbilit li t-tran?azzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tikkostitwixxi provvista ta' servizzi bi ?las, fis-sens tal-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-VAT, ma huwiex ne?essarju li ji?i ddeterminat jekk din taqax ta?t il-kun?ett ta' "assenjazzjoni ta' proprjetà intan?ibbli", fis-sens tal-Artikolu 25(a) ta' din id-direttiva, peress li l-lista ta' provvisti ta' servizzi msemmija f'dan l-Artikolu 25 hija ta' natura mhux e?awrjenti.

40 Minn dak kollu li ntqal hawn fuq jirri?ulta li l-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li detentur ta' drittijiet tal-awtur fuq xog?lijiet mu?ikali jwettaq provvista ta' servizzi bi ?las g?all-benefi??ju ta' organizzatur ta' spettakli, li huwa l-utent finali, meta dan ikun awtorizzat, permezz ta' li?enzja mhux esklu?iva, jikkomunika dawn ix-xog?lijiet lill-pubbliku permezz tal-pagament ta' ?lasijiet ir?evuti minn so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva nnominata, li ta?ixxi f'isimha stess i?da g?an-nom ta' dan id-detentur ta' drittijiet tal-awtur.

Fuq it-tieni domanda

41 Permezz tat-tieni domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 28 tad-Direttiva tal-VAT g?andux ji?i interpretat fis-sens li s-so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva, li tir?ievi f'isimha stess i?da g?an-nom tad-detenturi ta' drittijiet tal-awtur ta' xog?lijiet mu?ikali ?lasijiet dovuti lilhom inkambju g?all-awtorizzazzjoni sabiex ix-xog?lijiet protetti tag?hom ji?u kkomunikati lill-pubbliku, ta?ixxi fil-kwalità ta' "persuna taxxabli" fis-sens ta' dan l-artikolu u g?aldaqstant titqies li r?eviet din il-provvista ta' servizzi ming?and dawn id-detenturi qabel ma tipprovidiha personalment lill-utent finali. Il-qorti tar-rinviju tistaqsi wkoll jekk, f'tali ka?, minn na?a, is-so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva g?andhiex to?ro? fatturi f'isimha stess g?all-utent finali li fihom jinsabu l-?lasijiet r?evuti ming?andu, VAT inklu?a, u, min-na?a l-o?ra, jekk id-detenturi ta' drittijiet tal-awtur humiex, min-na?a tag?hom, obbligati li jo?oru, g?all-attenzjoni tas-so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva, fatturi li jinkludu l-VAT g?as-servizz ipprovdut fir-rigward tal-?lasijiet ir?evuti.

42 Fir-rigward tal-ewwel parti ta' din id-domanda g?andu jifakkar li, meta persuna taxxabli li ta?ixxi f'isimha stess i?da g?an-nom ta' ?addie?or, tinvolvi ru?ha fi provvista ta' servizzi, skont l-

Artikolu 28 tad-Direttiva tal-VAT hija għandha titqies li rieviet u pprovdiet is-servizzi inkwistjoni hija stess.

43 Għalhekk, din id-dispożizzjoni toqloq il-finzjoni legali ta' qewwija provvisti ta' servizzi identiċi pprovduti b'mod konsekuttiv. Bis-saħħa ta' din il-finzjoni, l-operatur li jinvolti ruhu fi provvista ta' servizzi u li jikkostitwixxi l-awtorizzazzjoni huwa meqjus li, fl-ewwel lok, irieva s-servizzi inkwistjoni mingħand l-operatur li għan-nom tiegħu jkun qiegħed ja'ixxi, li jikkostitwixxi l-prinċipal, qabel ma jipprovidi, sussegwentement, dawn is-servizzi lil klijent huwa stess (sentenza tal-4 ta' Mejju 2017, Il-Kummissjoni vs Il-Lussemburgu, C-274/15, EU:C:2017:333, punt 86 u l-urisprudenza citata).

44 F'dan il-każ, mid-deċiżjoni tar-rinviju jirriżulta, l-ewwel nett, li l-amministrazzjoni kollettiva hija obligatorja għall-eżerċizzju tad-dritt ta' komunikazzjoni ta' xogħlijiet mużikali lill-pubbliku, b'mod partikolari waqt spettacoli. F'dan il-każ, is-soġġet għall-amministrazzjoni kollettiva nnominata tirrappreżenta wkoll id-detenturi tad-drittijiet li ma tawhiex mandat u li għalhekk ma humiex membri ta' din is-soġġet. It-tieni nett, id-drittijiet patrimonjali esklużivi tad-detenturi ta' drittijiet tal-awtur li jippermettulhom jagħtu jew jipprojbixxu, b'mod partikolari, il-komunikazzjoni ta' xogħol lill-pubbliku ma jistgħux jiġu ttrasferiti lis-soġġetajiet għall-amministrazzjoni kollettiva. It-tielet nett, skont il-liġi nazzjonali applikabbli, is-soġġet għall-amministrazzjoni kollettiva għandha l-obbligu, minn naħa, li tagħti liġenzji mhux esklużivi lill-utenti li jitolbuha u, min-naħa l-oħra, tfassal metodoloġiji, innegożjati mal-utenti, għall-finijiet tal-pagament tal-impjegħ xierqa fil-każ ta' xogħlijiet li l-mod ta' użu tagħom jagħmilha impossibbli li tingħata awtorizzazzjoni individwali mid-detenturi ta' drittijiet. Ir-raba' nett, fil-każ fejn, skont dawn il-metodoloġiji, ikunu dovuti impjegħ lid-detenturi, l-awtorizzazzjoni mogħtija lil utent mis-soġġet għall-amministrazzjoni kollettiva għandha tkun tinkludi s-somom li din tal-aħħar tirievi f'isimha stess iġda għan-nom tad-detenturi ta' drittijiet tal-awtur.

45 Minn dawn l-elementi kollha, meħuda flimkien, jirriżulta li, f'sitwazzjoni bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, billi tagħti liġenzji lill-utenti tax-xogħlijiet protetti u billi tirievi impjegħ bħala korrispettiv ta' dan l-użu f'isimha stess, iġda għan-nom tad-detenturi tad-drittijiet tal-awtur, is-soġġet għall-amministrazzjoni kollettiva tinvolvi ruha fil-provvista ta' servizzi mwettqa minn dan id-detentur għall-benefiċċju tal-utent, jiġifieri l-organizzatur ta' spettacoli. Għalhekk, l-imsemmija soġġet għandha titqies, inizjalment, li rieviet l-imsemmija provvista ta' servizzi mingħand l-imsemmija detenturi qabel ma tipprovidiha, sussegwentement, hija stess lill-utenti finali.

46 Konsegwentement, f'irkustanzi bħal dawk inkwistjoni fil-kawża prinċipali, is-soġġet għall-amministrazzjoni kollettiva għandha titqies li a'ixxiet bħala a'ent, fis-sens tal-Artikolu 28 tad-Direttiva tal-VAT.

47 Il-fatt li soġġet għall-amministrazzjoni kollettiva tirrappreżenta wkoll detenturi ta' drittijiet tal-awtur li ma tawhiex mandat ma jikkontradixxi din il-konklużjoni peress li la l-provvista ta' servizzi inkwistjoni u lanqas il-modalitajiet li bihom titwettaq ma huma differenti meta mqabbla mal-kategorija ta' detenturi kkonfermata.

48 Fil-fatt, mill-elementi pprovduti kemm mill-qorti tar-rinviju kif ukoll mill-Gvern Rumun jirriżulta li, fis-sistema tal-amministrazzjoni kollettiva obligatorja inkwistjoni fil-kawża prinċipali, il-liġi applikabbli ma tagħmel ebda distinzjoni skont il-kwalità ta' membru jew ta' mhux membru ta' soġġet għall-amministrazzjoni kollettiva fir-rigward tal-għoti tal-liġenzji, tal-bir tal-impjegħ, tat-tqassim tagħom kif ukoll tal-kummissjoni dovuta lis-soġġet għall-amministrazzjoni kollettiva.

49 Fir-rigward tat-tieni parti ta' din id-domanda, dwar il-konsegwenzi tal-applikazzjoni tal-Artikolu 28 tad-Direttiva tal-VAT fir-rigward tal-fatturazzjoni, għandu jifakkar li, peress li din id-dispożizzjoni tagħmel parti mit-Title IV, intitolat "Transazzjonijiet taxxabli", ta' din id-direttiva, il-provvisti ta' servizzi pprovduti b'mod konsekuttiv jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-VAT. Minn

dan jirri?ulta li, jekk il-provvista ta' servizzi li fiha operatur jinvolvi ru?u tkun su??etta g?all-VAT, ir-relazzjoni ?uridika bejn dan l-operatur u l-operatur li g?an-nom tieg?u dan ikun qieg?ed ja?ixxi g?andha wkoll tkun su??etta g?all-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-19 ta' Di?embru 2019, Am?r??ti Land Investment, C?707/18, EU:C:2019:1136, punt 38).

50 G?alhekk, meta s-so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva, li ta?ixxi b?ala persuna taxxabli, twettaq, f'isimha stess i?da g?an-nom tad-detenturi tad-drittijiet tal-awtur, tran?azzjoni li tikkonsisti fl-g?oti ta' li?enzji mhux esklu?ivi lill-organizzaturi ta' spettakli g?all-finijiet tal-komunikazzjoni ta' xog?lijiet mu?ikali lill-pubbliku, permezz ta' ?lasijiet, din is-so?jetà twettaq tran?azzjoni li taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tal-VAT, bl-istess mod b?alma d-detenturi tad-drittijiet tal-awtur jipprovdu servizz taxxabli meta jir?ievu ?lasijiet ming?and is-so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva.

51 F'sitwazzjoni b?al din, u g?all-finijiet tal-osservanza tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali, is-so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva taxxabli hija obbligata to?ro? fattura f'isimha stess lill-utent finali li tistabilixxi l-?bir tal-?lasijiet dovuti ming?andu, flimkien mal-VAT. Sussegwentement, wara li jir?ievu l-?lasijiet ittrasferiti minn din is-so?jetà, id-detenturi tad-drittijiet tal-awtur huma obbligati, jekk huma persuni taxxabli, jo?or?u fattura indirizzata lill-imsemmija so?jetà li tistabilixxi l-?lasijiet r?evuti u l-VAT li g?aliha dawn huma su??etti.

52 Minn dak li ntqal hawn fuq jirri?ulta li l-Artikolu 28 tad-Direttiva tal-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li s-so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva li tir?ievi f'isimha stess i?da g?an-nom tad-detenturi ta' drittijiet tal-awtur ta' xog?lijiet mu?ikali ?lasijiet dovuti lilhom b?ala korrispettiv g?all-awtorizzazzjoni sabiex ix-xog?lijiet protetti tag?hom ji?u kkomunikati lill-pubbliku, ta?ixxi fil-kwalità ta' "persuna taxxabli" fis-sens ta' dan l-artikolu u, g?aldaqstant, titqies li r?eviet din il-provvista ta' servizzi ming?and dawn id-detenturi qabel ma tipprovdiha hija stess lill-utent finali. F'ka? b?al dan, din is-so?jetà hija obbligata to?ro? fatturi f'isimha stess lill-utent finali li fihom jidhru l-?lasijiet kollha r?evuti ming?andu, inklu?a l-VAT. Min-na?a tag?hom, id-detenturi tad-drittijiet tal-awtur huma obbligati li jo?or?u g?all-attenzjoni tas-so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva fatturi li jinkludu l-VAT g?as-servizz ipprovdu g?all-?lasijiet ir?evuti.

Dwar l-ispejje?

53 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tidde?iedi:

- 1) **L-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2010/88/UE tas-7 ta' Di?embru 2010, g?andu ji?i interpretat fis-sens li detentur ta' drittijiet tal-awtur fuq xog?lijiet mu?ikali jwettaq provvista ta' servizzi bi ?las g?all-benefi??ju ta' organizzatur ta' spettakli, li huwa l-utent finali, meta dan ikun awtorizzat, permezz ta' li?enzja mhux esklu?iva, jikkomunika dawn ix-xog?lijiet lill-pubbliku permezz tal-pagament ta' ?lasijiet ir?evuti minn so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva nnominata, li ta?ixxi f'isimha stess i?da g?an-nom ta' dan id-detentur ta' drittijiet tal-awtur.**
- 2) **L-Artikolu 28 tad-Direttiva 2006/112/KE, kif emendata bid-Direttiva 2010/88, g?andu ji?i interpretat fis-sens li s-so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva li tir?ievi f'isimha stess i?da g?an-nom tad-detenturi ta' drittijiet tal-awtur ta' xog?lijiet mu?ikali, ?lasijiet dovuti lilhom b?ala korrispettiv g?all-awtorizzazzjoni sabiex ix-xog?lijiet protetti tag?hom ji?u kkomunikati lill-pubbliku, ta?ixxi fil-kwalità ta' "persuna taxxabli" fis-sens ta' dan l-artikolu u, g?aldaqstant, titqies li r?eviet din il-provvista ta' servizzi ming?and dawn id-detenturi**

qabel ma tipprovdiha hija stess lill-utent finali. F'ka? b?al dan, din is-so?jetà hija obbligata to?ro? fatturi f'isimha stess lill-utent finali li fihom jidhru l-?lasijiet kollha r?evuti ming?andu, inklu?a t-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT). Min-na?a tag?hom, id-detenturi tad-drittijiet tal-awtur huma obbligati li jo?or?u g?all-attenzjoni tas-so?jetà g?all-amministrazzjoni kollettiva fatturi li jinkludu l-VAT g?as-servizz ipprovdut g?all-?lasijiet ir?evuti.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: ir-Rumen.